

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 — »
 Negyedévre . . . 2 — 50 »
 Egy óra . . . — — 85 »
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
 PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
 a kir. itélőtábla épületével szemben,
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői Iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
 a kir. tábla átellenében,
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény in-
 tézendő.

Kéziratot vissza nemadunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Katholikus egyetem.

Pécs, 1899. augusztus 26.

Nincs szebb dolog a szerénységnél s ebben az erényben jeleskedik Pécs város hatósága, mikor arról van szó, hogy a város jogos igényeinek figyelembe vételét a kormánynál kieszközölje. Egypár fölirat a közgyűlésből, néha egy egy szerény deputációzás a miniszterelnöknél s a szakminiszternél, aztán fatalisztikus megnyugvás a magas kormány kedvezőtlen intézkedésében: ez jellemzi a város legerélyesebb akcióit. Országgyűlési petíciók, propaganda csinálás a politikai körökben, az országos közvélemény érdeklődésének fölkelése és ébren tartása érdekeink iránt: mindez eszünkbe sem jut, hisz ez olybá tüntetne föl minket a magas kormány előtt, mintha nem bízánk böles belátásában, atyai gondoskodásában.

Szerénységünk azonban tetőfokát éri el az egyetem kérdésében, mert soha eszünkbe sem jutott, hogy a régóta tervezett s előbb-utóbb mégis csak megvalósulandó harmadik egyetemért pályázó városok sorába beálljunk. Igaz, hogy erre följogosítana a történelmi mult, mert városunk kebelében virágozott és versenyzett a külföld hasonló tudományos intézeteivel Nagy Lajos egyeteme a mohácsi vészig; ide, a magyarság végvárába, az elhorvátosodott Dráván túli magyar vármegyék szomszéd-

ságába utalná a tudományos vonzóerőt gyakorló főiskolát a nemzeti politika; itt éppen úgy, vagy talán még fokozottabb mértékben megvannak azok az előfeltételek, amelyek az egyetem létesítését megkönnyíténék, célszerűvé s olcsóvá tennék: de mi szerényen félrevonulunk, az államtól a létesítendő egyetem idehelyezését nem is igényeljük.

Ebből a néma lemondásból pár év előtt fölírta a város hatóságát Jobst László dr. azzal az indítványával, hogy ha már a harmadik állami egyetem utáni vágyakozást annyira reménytelennek tartjuk, hogy még kérni sem merjük, indítsunk legalább mozgalmat egy katolikus jellegű egyetem létesítésére, amelynek oly hatalmas előfeltételeit bírjuk már a püspöki theologia és jogi fakultás itteni működésében. A városi közgyűlés el is fogadta az indítványt és egy nagy bizottságot küldött ki a mozgalom szervezésére. Ezzel aztán szerencsésen agyon is lett ütve a jobb sorsra érdemes indítvány, mert az a bizottság még azt sem tartotta szükségesnek, hogy megalakuljon, nem hogy a mozgalmat megindította, vezette és állandóan főlshinen tartotta volna.

Pedig az a mulasztás, melyet vétkes nemtörődömséggel ezen a téren elkövettünk, már eddig talán helyrehozhatlan következményekkel járt. A protestáns felekezetek nagy buzgalommal láttak hozzá egy fele-

kezeti jellegű egyetem létesítéséhez s ki is jelölték annak leendő helyét, ami nagyban előmozdítja mozgalmuk sikerét. A katolikus egyetem eszméje azonban még mindig csak mint lebegő kérdés, mint határozatlan vágyakozás kísért; testet ölteni már csak azért sem tud, mert a hely kijelölése nélkül nélkülözni kénytelen annak a helyi érdeklődésnek a hatalmas támogatását, a melyet nyerne a kijelölt hely és vidékének az érdekszférájába való bevonásával.

Egyes hitbuzgó főpapok így is — tekintet nélkül a létesítés helyére — nagyszámu alapítványt tettek a katolikus egyetem céljaira, de éppen azért, mert a hely kijelölése nélkül az egész eszme megvalósulása még a távol jövő homályában lebegett, ezek a hagyományok és alapítványok nem voltak még egybefoglalhatók, hanem külön kezeltetnek az illető egyházmegyékben s így még arról sincsen világos áttekintésünk, hogy mennyi is áll tulajdonképen rendelkezésre a mondott célra.

Schusztér Konstantin püspök nagylelkű alapítványa végre újabb stádiumba zökkenette a katolikus egyetem ügyét, mert aktuálisá tette legalább a létesítendő intézmény helyének kijelölését, amely nélkül az eszme megvalósításához hozzáfogni sem lehet. Pécs városát azonban még ez sem volt képes fölébreszteni mélységes álmából, úgy hogy az állami egyetem után

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Feledni tanulok . . .

Feledni tanulok, de nem megy sehogyse!
 Nincsen öröm az én bánatos kedvembe';
 Vigasztalást miben sem lelek a bümra,
 A cigány is mindig csak szomorut húz ma.

Elöttem a pohár, gyöngyöző bor benne;
 S ha iszom is néha, te vagy az eszembe',
 Te reád gondolkodok, ki ha csókot adtál,
 Részegetőbb volt az a tüzes nektárnál!

Köröttem mulató cimborák csapatja,
 Mégis mintha lennék egyedül, magamba',
 Mellettem egyedül mintha csak te volnál
 S édes szerelemmel vállamra hajolnál!

Azoknak ajkáról vidám nótá hangzik,
 De az én tülemben a te nótád haliszik;
 Hangod csengésével tele van a lelkem,
 Hogy a boldogságról veled énekeltem!

Feledni tanulok. Hejh, de mindhiába;
 Feledni a multat: nehéz tudomány a!
 Nem tanulhatom meg; nem vagyok rá képes —
 Majd csak ott felejték, ha a sirba térek!

Honthy István.

Heti krónika.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

E hét elején egy vidéki lapban olvastuk a következő sorokat: „Az öngyilkosjelölt, miután gyomrából az arzenikumot kimosták, ma délelőtt már oly jól érezte magát, hogy pisztolyából három golyót löhetett a mellébe.“ Hogy ez újabb kísérlet után a jólérzés milyen fokára jutott el a jelölt, annak nem volt ugyan nyoma a közleményben, de mégis boldog mosolyt varázsolt mindnyájunk arcára ez a hír, mely bizonyára a jólérzés netovábbját énekelte meg.

Sok tekintetben erre a hétre is lehetne alkalmazni ezt a mosolygásra kényszerítő hirt, mert ez a hét is legnevezetesebb eseményeit az élet és halál terén kereste s ott voltak olyan sikerei, mely sikerek bizony a gyászos »dicsőség« netovábbját képezik.

Váratlanul, hirtelen elragadott az életről egy embert, kit mindenki ismert és kedvelt itt a Mecsek-alján. A pécsi első kéményseprési kerület bérlője volt a hét első halottja, kinek halálával beállt az az állapot, hogy most már mindahárom kéményseprési kerület — özvegy-asszony kezén van. Eddig csak az első és második kerület volt özvegyek kezében s most ime a harmadik is özvegyesre jutott. S még egy nevezetes momentumot érdemes a hét ez eseményénél feljegyezni. Azt, hogy mindahárom kéményseprőnk — negyvenhárom éves korá-

ban távozott el oda, hol nincsenek füstös kémények és kormos kéményseprő legények. Az első kerület bérlője is negyvenhárom éves volt, mikor meghalt; annyi volt a második kerületé is s ime e hét halottja is közelebb járt a negyvenhárom évhez, mint a negyvenkettőhöz, váratlanul jött halálakor.

E hétnek két nevezetes halottja volt még. A nagy idők tanuja és csaknem ez egész századnak átélője volt az egyik, kihez orvos létére is könyörületes volt Mors Imperator, mert hirtelen halállal, szenvedés nélkül végzett vele. A másik nagy halott, édes anyja volt egy miniszternek és tagja egy főuri családnak, mely kegyben áll a királyi udvar előtt és sok neves embert adott már a közéletnek. Mindazonáltal nem annyit, hogy annyira ismeretes lett volna némely jól értesült újságtudósító előtt, hogy tudta volna, ki a nagy halott tulajdonképen. És megtörtént, hogy felültette a fővárosi lapokat ez a gyorskezü és pontos értesüléssel dicsekvő lap tudósító s meghalasztotta a családnak egy másik nőtagját, a kit alapítványi hölgy helyett megtett csillagkeresztes hölgynek s bár még nem hordozta soha Hymen rózsálcáit, mégis a miniszter anyjának léptette elő.

Szóval nem volt érdemes ennek a hétnek nagy eseményekkel előállnia, mikor így elferdítették őket.

A mint nem érdemes az etiketthez sem ragaszkodni, különösen akkor, ha az ember

most már a katolikus egyetem is az elérhetetlen utópiák országába készül vándorolni az orra elől.

A lapok ugyanis tegnap arról adtak hírt, hogy a hercegprimásnak székhelyére való visszatérése alkalmával a nagykáptalan tisztelgésekor megerősítést nyert az a hír, mely szerint a hercegprimás Esztergomban akar katolikus egyetemet alapítani. Ezzel természetesen eldőlné a katolikus egyetemre a hely megjelölése nélkül tett valamennyi hagyomány és alapítvány sorsa és Pécs városa évszázadokra letehetne még a reménységéről is annak, hogy falai közt egyetem állíttassék föl.

Ez a hír talán mégis csak föl fogja rázni tétlenségéből városunk hatóságát és irányadó köreit s bizunk benne, hogy a gyors, lelkes és erélyes akció most még képes lenne biztosítani a kedvező eredményt számunkra. A hercegprimás szándékáról szárnyra kelt hír ugyanis oly határozatlan formában jelentkezik, az egyes részletek s a kivitel módozatai annyira homályosak, hogy méltán kétségbe vonhatjuk azt, mintha az egész terv a hercegprimásnak megmásíthatlan elhatározásán alapulna.

Már az a körülmény, hogy eddig még soha sem hallottunk róla, mintha a katolikus egyetem székhelyül Esztergom egyáltalán szóba is került volna, óvatosságra int a váratlanul fölmerült hírnek bevégzett tény gyanánt való elfogadásában. Mert igaz ugyan, hogy Esztergom a magyar katolikus egyház fejének a székhelye, de azért ez a székhely mégsem tudott az egész magyar katolicizmus emporiumának jelentőségére vergődni. Hisz maga a hercegprimás egyházfejedelmi funkcióinak jelentékeny részét székhelyén kívül, az ország fővárosában kénytelen végezni s a magyar katolikus egyházat inkább budavári palotájában, mint az esztergomi rezidenciában reprezentálja. Azon a réven tehát, hogy Esztergom a katolicizmus fővárosa az országban, ez a város nagyon mérsékelt

igényekkel bírhat arra, hogy benne állíttassék föl az ország katolikus egyeteme.

Aztán az a főiskola, a melynek ottani létesítése hír szerint tervben van, alig is büszkélkedhetnék az egyetem nevével, mert a theologiai és filozófiai fakultás egymagában még csonka egyetemnek is kevés, főleg olyan méretekben, amint annak létesítése állítólag tervezve van. Arról beszél ugyanis a fáma, hogy a költségeket 180.000 frtra tervezik, már pedig egy modern színvonalon álló filozófiai fakultást, melynek nemcsak az elméleti bölcséletet, de a nyelvészet, történelem, természeti tudományok egész nagy komplexumát s különösen a tanárképzést is föl kell ölelnie, azzal a csekély költséggel létesíteni teljesen lehetetlen.

Ezzel szemben Pécs városa nemcsak azzal dicsekedhetik, hogy egy nagy vidék katolicizmusának központja, hanem az az előnye is megvan, hogy mint közművelődési emporium máris oly magaslaton áll, a minőt hazánkban kevés más városa ért el. Itt ugyanazzal a költséggel egyszerre három fakultás lenne létesíthető, mert kettő: a theologiai és a jogi ugyszólván már készen áll, még pedig olyan segédeszközökkel, a minők bármely régi egyetemnek is díszére válnának, minők — hogy mást ne is említsünk — a püspöki könyvtár, a lyceumi nyomda, a lyceum nagy épülete templomával, a szeminárium kibővített épülete.

Aztán városunkban minden más városnál kedvezőbb föltételek vannak arra nézve, hogy az itt fölállítandó egyetem a negyedik karnak, az orvosi fakultásnak fölállításával teljessé tehető legyen, mert klinikává könnyen fejleszthető olyan kórháza, mint nekünk, alig van más városnak.

Mindezek egybevetésével erős a meggyőződésünk, hogy — bár ütött a tizenkettedik óra — a versenyben még nem késtünk el. De ha eredményt akarunk elérni, akkor tennünk kell gyors elhatározással.

az államfogház lakója. Az etikett olyan, mint a délszaki virág, minél kényesebb talajba kerül, annál finomabb a rügyezése. A fogházban azonban felettébb ritkán akadni a nyomára. A fegyházak lakóinak vajmi kevés gondot okoz, azok rendesen künn hagyják a többi emberi bolondsággal együtt a világban. A rendőrségek dutyijaiban már itt-ott mintha feltűnnék az etikett. A vénebb csirkefogónak átengedi a tapasztalatlan az elsőséget, ha a kapitány ur elé kerülnek, sőt tapasztalt rendőrök arról is tudnak, hogy a tekintélyesebb betörő számára a dutyi lakói rezervált pricsceket juttatnak. Szegedi levelezőnk e héten az igazi, hamisítatlan etikett-szellem diadaláról irt, amely az ottani államfogházban esett meg. Az államfogház tudvalevőleg olyan lokalitás, amely a helyett, hogy ártana a renoménak, sokszor még karriérhez is segít. A lakói rendesen nagyságos urak s kivált azok vannak nagyra ezzel a titulussal, a kik künn a világban ritkábban jutnak hozzá. Ilyen Klein Ödön pécsi »ideális anarkista«, akit egyévi államfogházra ítéltek izgatás miatt. Az elitelt sehogyssem tudott eléggé kifejezést adni megelégedésének a felett, hogy most milyen ur. Végtere aztán elhatározta, hogy a neki illedelmesen köszönő fogházörnek nem köszön vissza. A fogházör nem maradt adósa s most már ő sem köszöntött az anarkistának. E héten egy reggel aztán Klein Ödön ráförmedt az örré:

— Miért nem köszön maga nekem?
— Mert az ur sohasem köszön vissza.
— No majd megmutatom én magának, hogy köszönnie kell. Vezessen át a börtönigazgató urhoz.

Az ör engedelmeskedett s a háborgó nagyságos urat átkísérte a börtönigazgatóhoz, ahol elpanaszolta a baját. A panaszt aztán kommentálta a fogházör, a mire az igazgató így szólt a panaszttevő fogolyhoz:

— Ön a mi alárendeltünk s így az ör köszönni ugyan nem tartozik önnek, de ha megteszi, úgy ön azt tisztességből köteles elfogadni. Ha ellenszegül, fenytésben fog részesülni!

Klein Ödön azzal felelt, hogy az ellen az igazságügyminiszterhez folyamodik. Mert ő nagyságos ur és tudja, mit kíván — az etikett. . .

Néha a szalmaözvegyek is tudják, mit kívánnak szalmaözvegyességükben elkövetett bűneik. Egy pécsi vidám szalmaözvegy pompás ötletéről beszéltek a szigetkülvárosban e héten. A vidám szalmaözvegy ur ugyanis, hogy elkerülje a fürdőről hazatérő feleség szemrehányásait, olyan meglepetésben részesítette asszonykáját, hogy az — mindent megbocsájtott. Azon bizonyos nap reggelén történt ez, mikor az asszonyka a fürdőről hazaérkezett. Amint ugyanis belépett a kapun, látja, hogy a kapualj virágokkal, zöld galyakkal van díszítve, két oldalt pedig fehér ruhás lányok allanak és kosáráikból virágot szórnak utjára.

* **Városi közgyűlés.** Pécs szab. kir. város köztörvényhatósági bizottsága hétfőn, folyó hó 28-án délelőtt 9 órakor rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

I. 1. Kereskedelemügyi m. kir. miniszteri rendelet az 1899/1900. évekre szóló *közüti költségelirányzat* jóváhagyása tárgyában. 2. Kereskedelemügyi m. kir. miniszteri rendelet, melylyel vasuton a városba érkező áruk és szállítmányok után új vámdíjak szedését engedélyezi. 3. Kereskedelemügyi miniszteriumnak leirata a *baja-báttaszéki* összeköttetés tárgyában. 4. Kereskedelemügyi miniszteriumnak rendelete a *pécsi állomáshoz* megszavazott 84.000 frtnyi hozzájárulás befizetésére vonatkozó haladék tárgyában.

II. 5. Polgármesteri jelentés. 6. Tanácsi jelentés *Németh József* árvaszéki ügyész elhunytáról és a kapcsolatosan tett intézkedésekről. 7. Tanácsi előterjesztés a pécsi köz-kórházi 1900. évi költségelirányzat tárgyában. 8. Tanácsi előterjesztés a pécsvárosi köz-kórház orvosi karának és kezelő személyzetének 10%-os drágasági pótlék engedélyezése iránti kérelme tárgyában. 9. A város tanácsa a gyepmesteri munkák vállalkozójával kötött egyezség eredményét bejelenti. 10. Tanácsi jelentés *Hamerli I.* örökösének cserébe adandó 1471/2., 1472/2. és 1472/4. h. r. sz. parcellák tárgyában. 11. Tanácsi előterjesztés, melylyel az *Ágoston* és *Xavér* templomok új toronyórái készítése tárgyában kötött szerződést betervezi. 12. Tanácsi előterjesztés egy ügyészi joggyakorlat alkalmazása tárgyában. 13. Tanácsi előterjesztés az 1899-ik évi elirányzat »segélyezés« című tételére 200 frt póthitel engedélyezése tárgyában. 14. Tanácsi előterjesztés a tervezett *Petőfi-ház* költségeihez való hozzájárulása tárgyában.

III. 15. *Muttnyánszky Béla* b. tagnak indítványa a tiszti ügyészi hivatal szervezése tárgyában. 16. Dr. *Záray Károly* b. tag úr indítványa a piaci elárusítás szabályozása tárgyában.

17. *Kondor Béla* kérelme a nyilvánossági joggal felruházott polgári fiúiskolájának városi segélyben leendő részesítése iránt. 18. *Vezán Antal* volt II-od oszt. rendőr felebbezése az általa befizetett nyujdíjarulékok visszafizetését megtagadó tanácsi határozat ellen. 19. *Hetesi József* volt II. oszt. rendőr felebbezése az általa befizetett nyujdíjarulékok visszafizetését megtagadó tanácsi határozat ellen. 20. *Marton György* volt II. oszt. rendőr felebbezése az általa befizetett nyujdíjarulékok visszafizetése

— No várj csak! Bizonyosan másnak szól ez a fogadtatás — gondolja az asszony és haragosan villan meg a szeme.

Akkor ötlik ám a szemébe valami. A kapualj tulsó végén a selyem zászló, rajta nagy betűkkel a fölírás:

ISTEN HOZOTT KEDVES FELESÉGEM.

Mindjárt elszállt a harag és az öröm pirja ömlött el a szép asszonyka arcán.

— Tehát mégis nekem szól a fogadtatás. Jaj de aranyos, kedves az én uracskám.

Ekkor a kapualj tulsó végén a lüggönyök szétnyílnak és az udvaron fölállított cigányok rázendítették szilaján a nótáját.

Csak úgy repült a karjai közé az uracskájának és örömkönyeket hullatva csak annyit tudott rebegni annak a rossz, nagyon rossz embernek, akit pár perc előtt keserű szemrehányásokkal akart illetni, hogy:

— Te, te, — aranyos, édes uracskám.

S ezzel a vidám szalmaözvegy minden bűnét megbocsátotta. Ajánljuk ezt a módszert a fürdőről hazatérő, haragvó asszonykák kigenesztelésére. Ez az ötlet pompás házi vilálmháritónak bizonyult.

Villámháritót csak a toronyalatti urak nem találnak, hogy a *vizhiányon* segítsenek. E héten már megreformálták a vízvezetéki szabályrendeletet is, ülést tartván a vízvezetéki nagybizottság. Mikor az ülés állt, az idő beborult és mindenki azon reménykedett, hogy

tését megtagadó tanácsi határozat ellen. 21. Dr. *Schmiedt* Antal kórházi II-od orvos kérelme egy évi szabadságidő engedélyezése iránt. 22. *Löhr* Vilmos zenetanító kérvénye korpótlék kedvezményben leendő részesítés iránt. 23. öz. *Sabini* Károlyné jelenleg dresdai lakosnak kérvénye 120 frt évi kegydíjának 1900-ik évre leendő megszavazása iránt. 24. öz. *Og-nenovics* Dragojelnának kérvénye 60 frt évi kegydíjának 1900-ik évre leendő megszavazása iránt. 25. öz. *Istókovics* Mihálynának kérvénye 60 frt kegydíjának 1900-ik évre leendő megszavazása iránt. 26. öz. *Rehák* Rezsőnének kérvénye 120 frt évi kegydíjának 1900-ik évre leendő folyósítása iránt. 27. öz. *Futó* Mihályné kérvénye 100 frt kegydíjának 1900-ik évre leendő megszavazása iránt. 28. Dr. *Scholtz* István cs. és kir. ezredorvos tudori oklevelének kihirdetése. 29. Dr. *Bors* Lajos orvos-tudori oklevelének kihirdetése. 30. Dr. *Jungmann* Rezső orvostudori oklevelének kihirdetése.

V. 31. Szepesvármegye közönségének megkeresése az utazási kedvezményeket biztosító évi igazolványoknak a tisztviselők családtagjai részére való engedélyezése tárgyában a m. kir. államvasutak igazgatóságához intézett átiratának pártolása iránt.

A szegényügy rendezése.

Pécs, 1899. augusztus 26.

Sok szó esett már a város szegényügye miatt, mely talán azóta a legrendezetlenebb, amióta — rendezték, még pedig olyképpen, hogy betiltották a koldulást és a szegények rendes, havonkinti segélyezését a város vállalta magára. Ezt a szegényügy végleges rendezésének tekintették, de hogy nem az, ma már a hatóság is kénytelen belátni.

Mindenki tudja, hogy a koldulás betiltása nem sikerült. Ma is annyi a koldus és annyi koldulnak éppen, mint a betiltás előtt. Minden utcasarkon beléjük botlik az ember s nincs lelke senkinek a szájalmas alakot, a szegény nyomorékot följelenteni, mikor az tényleg rászorul az irgalom filléreire.

Azt is jól tudja mindenki, hogy havi 3, 4 vagy 5 frtos segélyből még koldus igényekkel sem lehet megélni ebben a drágaságos világban.

legalább is egy hetes esőnk lesz. Azonban nem lett. És hiába reformálták a vízvezetési szabályrendeletet; hiába határozták el a vízmérő órák felállítását; hiába emelték fel a vízdíjakat az uraskodni szeretők fürdőszobái után, mindez nem sokat használ, ha nincs víz. Pedig már a mi vízmizériánk eljutott az ország szívébe is és akadt pesti lap e héten, mely megénekelte vízvezetési ügyünket, „*Tettye és Pogány*” hangzatos címet adván neki és irván a következőket:

»Két forrásnak a neve ez, melyek közül az egyiknek az a dicső szerep jutott, hogy az ősrégi Pécs városát lássa el vízzel, ennek a hivatásának azonban éppen akkor nem bír megfelelni, mikor erre legnagyobb szükség van. Az elmúlt napok tikkasztó melegjének idején ugyanis a *Tettye*-forrás vizei rohamosan apadtak, mire a fél millióba került vízvezeték csatlakozásai ellen a városi tanács hajmeresztő fenyegetéseket bocsátott ki. Julius utolsó hete óta valami tíz ilyen rendelet jelent meg, valamennyi az *Arbuc* Péter szellemében. Az első rendeletben eltiltották az embereket a kertek és udvarok öntözésétől, a másodikban a fürdéstől, a harmadikban a »bő vízben való mosogatástól és öblögetéstől«. Jött rendelet a nagymosás és kismosás ellen, a korcsmárosok borkeresztelése ellen, végül megtiltották azt is, hogy sok folyadékot, bő lére eresztett ételleket főzessenek a háziasszonyok. Minden rendelet áthágóját büntetések érték, első ízben tíz forint, másodikban 100 forint bírság, harmad-

Talán ez is az oka, hogy a hatóság nem léphetett föl kellő szigorral a tiltott koldulás ellen. Ez az elnézés bizonyítja leginkább, hogy a szegény, illetve koldusügyet újra, még pedig gyökeresen rendezni kell.

Rendezni kell pedig éppen a szegények, az igazi szegények érdekében.

Hansulyozzuk e szót, hogy igazi szegények. Mert vannak és igen nagy számmal áll szegények is, akik csak színlelik a nyomorúságot és e színlelt nyomor álarcá alatt csalják-lopják a közvagyon s alávaló módon elveszik a száraz kenyérre valót az igazi szegénytől.

S az ilyenek, akik a színlelt nyomorral dézsmálják meg a városi szegényalapot, igen sokan vannak. Még többen vannak azonban s ez igazán elszomorítja a jóérzésű embert, azon valóban szegények, akik hiába nyujtják béna karjaikat a város alamizsnája után. Hiába bizonyítják munkaképtelenségüket, vagyontalanságukat, nem kapnak segínyt, mert nincs, a szegényalapból nem telik már, a létszám kitelt. Ezen szerencsétleneket fosztják meg az igazán megérdemelt, nyomorúságos pár forintocskától.

Ezeket a türethetetlen állapotokon segíteni kell, még pedig gyökeresen, úgy, hogy a szegényügy egyszermindenkorra megoldás-sék. Ezt követeli a humanizmus, de az észszerűség is.

Ez a havi segélyezési rendszer, mint a következmények mutatják, csütörtököt mondott. A koldulást nem szüntette meg, a nyomort még kevésbé.

Más rendszer szükséges tehát a szegényügy rendezésére s ez az, hogy ne pénzt adjon város a szegényeknek, hanem gondoskodjék az ellátásukról. Ez a rendszer szépen bevált másutt s ott átlag alig kerül a nagyszabású szegények házában elhelyezett egy-egy inségesnek ellátása 6—7 frtba. A szegények ugyanis dolgoznak és így ellátásuk költségeit részben megkeresik. A munkabíróbbak kertészkednek a melegebb hónapok alatt Nem nehéz és kellemes munka s szívesen elbibilődnek vele, mert hiszen a munkával nem csak egészséges testmozgást tesznek hanem szórakoztatják is őket. Az öreg anyóák tollat fosztogatnak, varrogatnak, tépést készítenek kórházak számára. Alig van olyan teljesen erőtlenedett ember a szegények házában, aki valamelyes munkát ne tudna végezni. A szegény-ház két kiküldöttje

izben — halál és pedig agyonszomjaztatás útján. A makacs vizpazarlótól ugyanis elvették a vizet, illetőleg beforrasztották a csapját. A város összes alkalmazottjai az összes bádogleányok kíséretében, éjjel-nappal ezt firtatták. Mindez nem használt: a *Tettye* vize rohamosan apadt. Végre is gyökeresen segítettek a bajon: elzárták az összes csapokat, senkinek a lakásában nem foly egy ital víz sem. Közutakat nyitottak e helyett vagy 100-at; a ki szomjas volt, odaküldött vizért. S mindez miért történt? — jajdult fel levelezőnk — azért, ugymond, mert mikor a vízvezeték építették, nem akarták elhinni, hogy a *Tettye* forrásnál sokkal többet ér a *Pogány* forrás, a melynek állandó a víztartalma s ha nem sokat ad is, de a legnagyobb szárazság idején sem apad ki soha. Most aztán a megrendszabályozott lakosság hangosan követeli, hogy a *Pogány* forrás vizét is foglalják le a vízvezeték számára, bármibe kerüljön is.

Hát ez éppen olyan felfordult világról van irva, mint a milyen felfordult világ lehetett *Debrecenben*, a hol a király születésnapján az izraelita rabbi — egy ujság közlése szerint — délelőtt tíz órakor az izraelita templomban nagy *diszebédet* adott és *Wolafka* Nándor, a debreceniek címzetes püspöke a püspöki palotában déli egy órakor ünnepi *hálaistentiszteletet* tartott.

E hét különben is az *ünnepek hete* volt. Szent István napjával kezdődött és Lajos napjával, *Kossuth* Lajos nevenapját is e héten ün-

pedig nyakukba veszik a hét bizonyos napjain a várost a perselyyel és a közönség szívesen lerója ilyenkor az irgalom adóját.

Nálunk is van szegények háza, bár csak nyolcvan személyre berendezve. Sohasem hallottuk, hogy ott dolgoznának valamit s a könnyebb munkára alkalmas szegények az ellátásuk költségeinek ezredrészét is megkeresnék.

Ha a szegényeket másutt, különösen Franciaországban bevált rendszer szerint foglalkoztatjuk, úgy hatszor annyi szegénynek nyujthat a város hajlékot és állást. Ne legyen ez az ellátás tulságosan bőkezű, hogy ne vágyakozzék utána senki, de legyen annyira tisztességes hogy az igazi szegény aki rászorul hálas szívvel fogadhasssa.

Bezzeg azok az ál-szegények, akik a tükörben kamatoltatják a pénzüket, nem fognak a szegények házába kíváncsni, viszont azok sem, akikről hozzátartozóik gondoskodnak különben, de legkevésbé azok, akik eddig a város segélyét elitták. A koldulást végleg be lehet szüntetni, mert az csupán a szegények háza lakóinak és bizonyos napokon lenne megengedve.

Igy lehetne végleg rendezni ezt a fölszinen levő, nagy társadalmi kérdést, amelynek megoldását a város érdeke követeli. A főtebb elmondottak nem ötletszerű megoldási tervek, hanem olyan bevált rendszer, melynek alapján a szegény ügyet igen sok helyt sikeresen megoldották — véglegesen.

Ezt sürgetjük mi is, mert égetően parancsolja a megoldást a város érdeke és az, ami e századvég legszebb eszméje, a humanizmus, mely parancsoló, követelő hangon emel szót a nyomorgó és tehetetlen embertársaink érdekében.

H i r e k.

Pécs, 1899. augusztus 26.

Szárnyakon a városon át.

(Hazafelől.)

Hüvösödik már az idő. A fák porlepte lombjai, kicsipkésednek, megsárgulnak lassacskán, s bár még javában benne vagyunk a nyárban, egymásután igyekeznek haza a fürdővendégek, kik vagy megunták már a nyaralást, vagy feltámadó vágyat éreznek a poros város, az otthon után.

nepelte minden jó magyar. A tanítók országos kongresszusokat tartottak Budapesten és Komáromban; a kath. Legényegyletek gyűléseztek Székesfehérvárott, a kereskedelmi kamarák Nagyváradon. Persze e kongresszusok mind ünnepi színezettel bírván, ünnepnap is volt az a mikor tartattak. *Vörösmart* is ünnepe, az ottani ipartestület zászlaját avatva fel és ünnepe *Vaszary* főkapitány is, három erényes cselédet jutalmazván meg milleniumi alapítványa arányaival. Persze, hogy a három *aranyos* is ünnepe, elismervén, hogy van még a világon igazság és jutalmat kap az erény, hűség és szorgalom is.

A hét utolsó eseménye a *füles leány*. Provánsz daltelt virágos mező, azaz hogy a budaikülváros, a hol állandóan sok a nótafa, beszél a füles leányról. Kivirágzott a nótafa a meleg augusztusban és termi a gyümölcsöt. Csodálatos gyümölcs, egy nóta, amelyet már bizonyosan nem sörényes haju zenegróf csinált, miután a leány füléről beszél. Azt mondja a legújabb dal, amit torkuk szakadtából fujnak a budai külvárosi inasgyerekek:

»Ennek a kis lánynak füle van,
Füle mellett göndör haja van,
Göndör haja, sejhaj, huncutkára kivágvá:
De szeretnék vele mönni a bálba.«

A miben utóvégre is igaza van a nótának. Mert bizony senki sem szeret menni — sőt nem is megy — a bálba *fületlen* leánynyal!

Kövágó Őrs.

S amilyen arányban népesedik a város, frekvenciáltabb lesz a korzó, oly arányban fogy a fürdővendég, a nyaraló helyek hegyei, völgyei, berkei és csaltitjai csendesebbé válnak, a fürdőhelyek »kur-szalónjai« olyan sajátságos melancholikus színt nyernek, szóval csendes kihalt lesz minden a távolban, míg nálunk, idehaza végre ismét láthatni embereket.

Szép ám az ilyen fürdőszézon vége, meg van ennek is a maga poézisa.

Míg a kis menyecskék ott a kéklő távolban nem minden bús érzés nélkül fogadják a fürdő idény lovagjának a vasuti kocsi nyújtott bucsu virágokrétaját, az itthon maradt férjecske lakásán is némi változás áll be, s míg jobbát bucsuzóul nyújtja a feleség távolléte idejében volt hű vigasztalónak, baljával a mellényzsebben kutat, melyből előhámazza a jeggyűrűt, a mely cselekmény fényes bizonyítéka a boldog szalmaözvegység gyászos végének, szimbolikus, de csalhatlan jele a papucskormány-korszak ünnepélyes bevonulásának.

S míg idehaza a kis menyecskék (igazi vagy színlett) örömmel borulnak a férjek keblére, addig ott a kéklő távolban, busan susognak a fák, sirva bug a vadgalamb, a százas fákát ölelő repkény ernyedten hullik alá, a tenger kékes-zöld vize pedig durcásan fodrozza fel az ezer csipkés hullámát, sajnálja azokat a gömbölyű, hófehér vállakat, melyeket szabad volt vizével körülölelnie — a szezonban.

(Az államtitkár ur koronái.)

Tegnap történt. Kora reggel volt még, alig fél hat óra, amikor a mi tükörtermes »Royal«-unkba egy elegáns külsejű uriember lépett be — egy idegen.

A vidéki embernek sajátságos érzése van annak a ténynek megállapításához, hogy az ő városában valaki »idegen.« Hogy miről lehet ezt megtudni, azt így rövidesen nehéz lenne kimagyarázni, elég az hozzá, hogy arról az előkelő külsejű urról is mindjárt tudták, hogy nem idevaló.

A kávéház ilyen kora reggel, dacára a nyári idénynek, még abban az állapotban leledzett, hogy már nem volt és még nem volt vendége.

A pincérek ki-ki a maga otthonában csendesén aludta az igazak álmait, s a kávéházban, csupán a »Royal« omnipotens Irma nagysádjá volt ébren, ki mindjárt sietett is kiszolgálni a fent tisztelt idegent, ki reggelizni tért be a kávéházba.

Dicséretére legyen mondván Irma nagysádnak, fényesen bebizonyította, hogy ért ő a vendégek kiszolgálásához is, mit legjobban igazol az a körülmény, hogy az elegáns idegen távoztában kezett nyújtott neki, s két vadonat új veretű, fényes koronát nyomott a markába, mosolyogva mondván:

— A kitűnő kiszolgálásért!

Ha itthon lett volna a Rézerve-Lieutenant Ludwig Berger, bizonyára meg lett volna elégedve a vendég nyilatkozatával, Irma nagysád azonban szótlánul tekintett a kezében csillogó két koronára, melyekről hirtelen azt sem tudta miként jutott hozzájuk. Öröme azonban nagy volt akkor, mikor a jelenetnek egyik szemlélője felvilágosította, hogy ebben a két koronában semmi »diszkvalifikáció« nincs, mert az adományozó ur, *Gromon Dezső államtitkár*, ki tegnap Pécs falai között időzött.

S most már az aranyművesnél vannak az államtitkár koronái, melyek rövid idő alatt kar-csat diszszé fognak átvedleni.

(„Kézcsókom odahaza!”)

Olyasmit rebesgetnek a városban, hogy ebből a fenti két szóból alighanem lovagias affér lesz.

Pedig hát nehéz ebben a társadalmi frázisban sértést találni, de a véletlen szélsége, mely gyakran tragédiát farag a bohózat eszméjéből is, alighanem beleszólt ebbe.

— »Kézcsókom odahaza!«

Olyan semmitmondó udvariasság ez, hogy fránya egy embernek kell lennie, ki e miatt is meg tud haragudni. A fáma azonban azt mondja, hogy a hiba ott esett meg, hogy egy helybeli fiatal ur bucsuzás közben olyas valakinek találta lekötözött mosoly kíséretében mondani, hogy:

— Kézcsókom odahaza, akit csak nem rég választottak el jogérvényesen a feleségétől.

S az elválasztott ur ebben célzatosságot látva, hir szerint provokáltatta az udvarias fiatalembert. Reményeljük azonban, hogy a dolog békés uton nyer megoldást, mert ha nem, akkor a fenti udvariasságot alighanem így kell majd variálni:

— Mit üzen haza?

(Ez is boldogság.)

Egy helybeli magyarnak kihozták a »házbérkrajcár« cédulát, minek következtében a derék ember hosszas megfontolás és savanyu ábrázattal felbátorzkodott ma délelőtt az adóhivatalba:

— Fizetni gyüttem! — bökte ki keservesen a szót.

— Mit fizet kend? — kérdi az adótiszt.

— Hát házbér krajcárt, akiből a tekintetős urak fizetésit csinálják.

Az adótiszt eimosolyodik, s akként magyarázza a magyarnak, hogy:

— Azt most nem lehet fizetni bátya!

— Nem-e?

— Nem. Mert nem fogadjuk el a pénzt!

Felcsillogott erre a magyar szeme, s nehogy tán még meggondolja magát a tekintetes ur, eliramodott.

Nemsokára azonban ismét a torony alá került a magyar, mert amint az adóhivatalból elment, bevette magát valamelyik szesz-hajlékba, s addig nyakalta a tekintetős urak egészségére az italt, amíg csak be nem rugott, s széles jókedvében összetört kis tükröt — nagy tükröt.

— Hát nem szégyenli kend magát bátya — inti a rendőrbiztos a részeg embert — úgy garázdálkodik kend mint valami suhanc?

A magyar csak egy ideig szótlánul busul a dorgatoriumon, de aztán megint erőt vesz rajta a jókedv, s elfeledkezve mindenféle hivatali urról, földhöz vágja a kalapját, mondván:

— De tessék csak e gonduni! Nem kő házbérkrajcárt fizetni!

Édes álom! Keserű ébredés!

Horkai Elemér.

Napirend 1899. augusztus 27-én és 28-án.

Naptár: vasárnap, aug. 27. — Róm. kath.: Kalazanti József. — Prot.: Gebhárd. — Görög-kel.: (aug. 15.) N. Boldogasszony. — Zsidó: Elul — Nap kél 5 óra 13 perckor; nyugszik 6 óra 48 perckor. — Hold kél 10 óra 12 perckor este; nyugszik 1 óra 27 perckor délután. Hold utolsó negyede 1 óra 13 perckor éjjel. Hétfő, aug. 28. — Róm. kath.: Ágoston. — Prot.: Ágoston. — Görög-kel. (aug. 16.): Diomed. — Zsidó: Elul 22. — Nap kél 5 óra 14 perckor; nyugszik 6 óra 46 perckor. — Hold kél 11 óra 52 perckor éjjel; nyugszik 2 óra 28 perckor délután.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: enyhe idő, keleten csapadék várható.

Városl közgyűlés hétfőn d. e 9 órakor.

— (A püspök nevenapja.) *Hetyey* Sámuel megyéspüspökünknek ma van nevenapja. Ebből az alkalomból tegnap este a Pécsi Dalárda tagjai kirándultak Szent-Lászlóra s a kastélyában ott időző egyházfőt szerenáddal lepték meg. A püspököt ifj. *Eötvös* Gusztáv üdvözölte s a püspök szívélyesen válaszolván, vacsorára vedégekül hívta meg a dalárdistákat.

— (II. Lajos emléke.) A mohácsi emlékmű bizottság a Cselepaták melletti emlékoszlopba beillesztett, Kiss György szobrász által készített és II. Lajos király halálát ábrázoló domborművet f. évi augusztus hó 29-én délelőtt 1/2 12 órakor fogja leleplezni s az emlékoszlopot Mohács város gondozásába átadni.

Az ünnepély sorrendje: 1. A délelőtt 9 órakor a kálvária-kápolnában a mohácsi vész alkalmával elhunyt vitézek emlékére tartandó magyar egyházi szónoklat és ünnepélyes nagy mise után 1/4 11 órakor kivonulás a város csavargözösén az emlékoszlophoz. (Viteldij oda és vissza 10 kr.) — 2. Hymnus, Kölcseytől; éneklí a Mohácsi Dalárda. — 3. Ünnepi beszéd; tartja Margitai Péter, az emlékmű-bizottság tagja. — 4. Mohács, elégia Kisfaludi Károlytól; szavalja dr. Philipp Ferenc. — 5. Német Lipót, az emlékmű-bizottság alelnöke átadja az emlékoszlopot. — 6. Toldy Ignác városbíró Mohács város nevében átveszi az emlékoszlopot. 7. Szózat, Vörösmartytól; éneklí a Mohácsi Dalárda.

— (Kettős gyász.) Tegnap este megjelent lapunkban megirtuk, hogy *Cseh* Ervin horvát minisztert és a *Cseh*-családot özv. *Cseh* Antalné elhunytá mellett újabb gyász érte *Gromon* Dezső, honvédelmi miniszteri államtitkár anyjának elhunytával. Vajszkai és bodjáni özv. *Gromon* Morné szül. szentkatolnai *Cseh* Emilia is meghalt, életének 92-ik évében, Az elhunyt matrónát ma délután temették el Budapesten az Üllői-ut 5. számú gyászszobából a kerepesi-temetőbe.

— (Képviselő az államfogházban.) *Olay* Lajos, a szigetvári kerület orsz. képviselője holnap Szigetvárott a Hentzi-botrány ügyében tartandó tiltakozó népgyűlésről egyenesen Szegedre az államfogházba utazik. *Olay* Lajost párviadal vétségéért, a mit *Bartha* Miklóssal vívott, egy hónapi államfogházra ítélték el s most tölti ki a büntetését.

— (Himen táblája.) E héten a pécsi állami anyakönyvvezető hivatal házassulandók kihirdetési tábláján a következő új jegyespárok nevei olvashatók:

Berkovits Márton, izr., Pécs — Frim Ilona, izr., Pécs;

Getto Ferenc, rk., Pécs — Prosek Johanna, rk., Pécs;

Cech János, rk., Pécs — Leif Juliánna, rk., Apáti;

Schön István, rk., Pécs — Mátics Mária, rk., Pécs.

— (A Polgári Daloskör a házigazdájának.) Tudvalevőleg a Polgári Daloskörnek a régi községi polgári iskola helyiségéből ezelőtt két évvel el kellett távoznia, mert az épületet más célokra használta fel a város. Azóta a daloskör a Scholz-féle sörházban bir helyiséget, hol *Jakab* Imre vendéglős mindenkor a legnagyobb szívélyességgel tölti be a házigazdái szerepét a daloskörrel szemben. A kör ezt meghálalendő, kedves meglepetésben fogja ma részesíteni *Jakab* Imrét. Vacsorát rendeznek a sörházban s ennek elején átadják a vendéglősnek a kör házi nótáját díszes selyemkötésben. A »házi nóta« a következő:

»Veszek rózsám kenyeret,
Vékony szalonnát!
Szarka lábön forgó
Arany palotát.
Selyemkendőt, sejhaj, selyemkendőt
Hófehér válladra,
Ugy megyek el rózsám,
A turi vásárra.«

Dankó Pistának ezt a nótáját el is éneklí a dalkör a mai estélyen, mely bizonyára nem fog szűkölködni kedélyes jókedvben.

— (Összemarcangolták a disznók.) Véres esemény történt ma reggel a szigetkúvárosi vásártéren levő sertés piac közelében. *Molnár* Jánosné, kisgyűd-utcai lakosnő, egy malacot hajtott ki eladás végett a vásárra. A Lakits-kaszárnya mellett találkozott a sertés-csordával, melynek ott van a gyűlhelye s onnan hajtja ki a városi kanász a legelőre. Mikor a malac meglátta a csordát, közébe akart

menni. Az asszony ezt megakadályozandó, elfogta a malacot és rá akarta kötni a kezében levő ostort. A malac persze erre visitott s a csorda mind körülvette az asszonyt s a csordában lévő anyasertés és a kan agyaraikkal csattogtatva siettek a visitó malac segítségére. A véletlen épen akkor hozta oda *Eperjesy* Ernő, hétéves kis fiút is, aki a csordára hajtotta a malacokat. A két dühös állat neki rohant a fiúnak, feldöntötte azt és agyarukkal a bal lábát és csipőjénél az ágyékát felhasították. A véres eset színhelyére odafutottak egy páran az arra járók közül s egy vaiszlói ember esernyővel verte el a dühös állatokat a fiúról, míg *Végh* Jánosné, ki a közelben lakik, elkapta előlük az eszméletlen gyereket és bevitte a lakásukba. Oda hívtak azután egy rendőrt, a ki bejelentette az esetet a városházán, honnan *Kovács* Antal ügyeletes rendőrbiztos kíséretében a tisztiorvos kiment a helyszínére s az első orvosi segély nyújtása után a fiút a városi közkórházba szállította. A véres eset bizonyára nem történt volna meg, ha a kanász ott van a csorda mellett; de nem volt ott s a csorda felügyeletét egy gyerekre bízta, a ki valamire elcsatangolván, a csorda egészen egyedül állt. Így történhetett meg, hogy a malacával bajlódó asszonyra odarohantak a dühös állatok s az épen melléje érő kis gyereket támadták meg. A gyerek sebei súlyosak ugyan, de szerencsére nem életveszélyesek. A rendőrség az ügyből kifolyólag a gondatlan kanász ellen megindította a vizsgálatot.

— **(Kifosztott éléskamra.)** Lipovican *Hauzer* János ottani lakos házában egyik éjjel betörők jártak. Az éléskamra ajtaját felszítették fel s elvittek onnan mindent, a mi elvihetőt csak találtak. A betörők oly szerencsével dolgoztak, hogy a házbéliek nem vették észre őket s reggelre kelve nagy volt meglepetésük, mikor az éléskamrát feltörve és kifosztva találták. Az ismeretlen betörők kilétének kipuhatólása iránt most folyik a nyomozás.

— **(Lovak balesete.)** Ma délelőtt a Búza-térre vivő pálya-utcán könnyen végzetessé válható baleset történt. *Ungvár* Rudolf, szabolcsbányatelepi korcsmáros egyfogatu jukkerkocsiját egy tizenötéves gyerekre bízva hajtatta az utcán végig. Szemben jöttek egyszerre a kocsival *Papp* József és *Kamanci* János, pellérdi lakosok, kik ki akarták kerülni a fogatot. A gyerek azonban ügyetlenül hajtott s úgy került a két koci közé, hogy az ő kocsijának vas sármentője a lovak oldalába ütődött. *Papp* József lovának combját hasította fel az éles vas, míg *Kamanci* János lova a combjától egész a szügyéig kapott egy mély hasított sebet. A megsebesült lovak gazdái bejelentették az esetet a rendőrségnél, hol jegyzőkönyvet vettek fel az ügyben s azt átteszik a bírósághoz.

— **(Vizsgák a vincellériskolában.)** A városi vincellériskola vizsgája ma tartatott meg az Ágota-utca 1. szám alatti intézeti helyiségben. A vizsgálaton jelenvoltak *Majorossy* Imre polgármester, *Buechter* Lajos szőlőszeti és borászati felügyelő, *Herbert* János gazdasági tanácsos, *Csizmadia* Géza városi másodaljegyző és *Vörös* Mihály, gazdasági egyleti titkár. Az iskola növendékei *Szilágyi* János igazgató vezetése mellett igen szép eredménnyel vizsgáltak úgy a gyakorlati, mint az elméleti tárgyakból. A vizsga, mivel huszonnégy növendék vizsgázott le, reggel nyolc órakor kezdődött s csak egynegyed két órakor ért véget. *Majorossy* Imre polgármester a vizsga végeztével szép beszédet intézett a növendékekhez, kik azt éljenzéssel fogadták.

— **(Furfangos család.)** *Kovács* Ferenc, márlai lakos, két lovat vezetett a siklósi vásárra, hogy ott 400 forintért eladja. A vásáron találkozott két emberrel, kik rábeszélést,

hogy a lovait cserélje el az ő két lovukért, melyek csak száz forintot érnek ugyan, de ők az ő két lovat azután egy uradalmi kasznárral megvetetik 470 forintért. Vagyis *Kovács* Ferenc az ő két lovukat száz forintért, ha megveszi, úgy ők a csere után az ő két lovat eladják 470 forintért s így lovai is lesznek megint, a mi neki csak potom harminc forintba fog kerülni. *Kovács* a jó ajánlatba belement s 72 forintot is adott foglalólul a két lóra. Erre a két ember előkerítette a kasznárt, a ki hajlandó is volt *Kovács* lovait 470 forintért megvenni s 5 forint foglalót adott reájuk. Most kicsérték a lóleveleket s *Kovács*ot elküldték, hogy irassa át nevére a lovakat. Mire azután kocsijához visszatért, ott találta a két rosz lovat s az övéinek hült helye volt s emberei se voltak sehol. Ekkor látta, hogy furfangosan rászedték és sietett esetét bejelenteni a csendőrségnek. A furfangos csalókat Duna Szekcsőn fogták el három szabadkai illetőségű lókupec cigány személyében s szerencsére a lovakat is megtalálták még náluk. Az elfogott csalók a siklósi járásbíróóság börtönébe kerültek.

— **(A tisztí főorvos szabadsággon.)** Dr. *Cirer* Elek városi tisztí főorvos ma kezdte meg szabadságidejét, melynek tartamára a távollevő főorvost *Ludvig* Ferenc városi tb. főorvos fogja helyettesíteni. *Cirer* Elek dr. Szabadkán az orvosok és természetudósok vándorgyűlésén vesz részt.

— **(Esküvő.)** Ma délután öt órakor kötött házasságot *Fonyó* Pongrác, kir. járásbíróági díjnok, volt körjegyző, özv. *Krautzsák* Gyuláné szül. *Vizenitz* Máriaival. A házasságkötésnél tanúk voltak *Komáromy* Károly, telekkönyvi betétszerkesztő és *Auber* Gyula vaskereskedő.

— **(Elvágta a torkát.)** Lapunk zártakor a Károly-utca 5. számú házból öngyilkosságot jelentettek a rendőrségre. Az öngyilkos *Müller* Ferencné, a ki urával összezőrdülven elkeseredésében egy kést kapott fel és elvágta a nyakát *Ludvig* Ferenc dr. kerületi orvos, *Kovács* Antal ügyeletes rendőrbiztos kíséretében kiment a helyszínére, hogy az öngyilkosnak, a ki még életben van, az első segélyt nyujtsa és a kórházba szállítását elrendelje.

— **(Megtébolyodott.)** *Verhás* Sándor, volt pénzügyigazgatósági szolga, ma megtébolyodott. Alsóhavi utca 4. szám alatti lakásán pőrere vetkőzödve járt és családját agyon akarta verni. *Ludvig* Ferenc dr. rendelkezése a megtébolyodott embert beszállították a városi közkórházba.

— **(Egyesületi vizsgák.)** Az izraelita Biblia-Egyesület vizsgái holnap (vasárnap) tartatnak meg az izr. iskola disztermében. A négy alsó és négy felső tantolyam hallgatói délelőtt 9 órakor fognak vizsgázni s ezután az ösztöndíjak kiosztása következik.

— **(Bucsuzik a nyár.)** Addig-addig árulkodtunk a kánikulára, addig panaszkodtunk a pogány hőség miatt, hogy ime időnap előtt ránk borult az ősz hangulata. Kezdjük már visszahívni a ragyogó verőfényes délelőttöket, mikor alig egy héttel ezelőtt lenge batiszt ruhában rótták a korzót a nyaralásból visszatért szép asszonyok. Most fellegek kóvályognak a város fölött és szürke árnyékuk októberi hangulatot ebreszt. Álmosan, lassan usznak a szakadozott felhőrongyok, néha szétcibálja foszlányait a szél s arra sebesen kezd szemezni az eső. Éjszakáink a köd is fölszakad s finom pára fogja körül a gázlámpák üvegjét az elhagyott utcákon. Szoval, bucsuzik a kánikula s ha Falb ur tudományában igazán bizni lehet, nem sok idő múltán beleérünk az ősz legközepébe.

— **(A lóbőrös ember.)** Ne tessék azt hinni, hogy talán valamely olyan termé-

zeti csodáról van szó, amely véletlenül lóbőrrel bevonva született. Mindössze az történt, hogy *Pellérd* község határában tegnap délelőtt a hatóság emberei egy *Kulisics* János nevű egyént tartóztattak le, aki lóbőrt cipelt a hátán, melyet megvételre kínált az országuton egy pellérdi embernek. Miután nem tudott kellő felvilágosítást adni arra nézve, honnan szerezte a bőrt, vallatóra fogták, az iránt pedig, hogy hova lett a ló, melynek bőrét *Kulisics* eladni akarta, megindították a nyomozást.

— **(Fiatal tolvajok.)** *Klein* Gáspár és *Rozsa* Vince két csavargó suhanc az elmúlt éjjel belopódtak *Vörös* János ráckozári lakos szőlőjébe, ahol a présház ajtaját felfeszítették. Valószínűleg gyümölcsöt akartak lopni a jómadarak, kiket azonban a hegyőrök észrevettek s átadták a hatóság embereinek.

— **(Megharapta a kutya.)** *Grossmann* Márkus, tizenkétéves gyereket, még ezelőtt egy héttel a mellén megharapta egy kutya, a mikor kint járt a mézskemencék körül. Az esetet csak ma jelentették be a rendőrségnek, a hol elrendelték a mézskemencénél levő kutyák összefogdosását s ha a gyerek kitudja választani közülök azt, a melyik megharapta, állatorvosi megfigyelés alá fogják venni a harapós kutyát.

— **(Leégett asztagok.)** *Haraszi* község határában nagy tűz volt a minap. *György* Sámuel birtokán gyuladt ki egy asztag s a tűz *Toldi* Péter szomszédos asztagjára is áthatván, azt is elpusztította. A leégett asztagok biztosítva voltak s így a kár nagyrészen megtérül.

— **(Tolvaj asszony.)** *Karancson Heim* József udvarából harminc kiló szappant ellopott a napokban valaki. Ugyanekkor *Gyulai* Ferenc lakásán is lopás történt, honnan meg egy tíz forint értékű dunnát emeltek el. A károsok feljelentésére megindult nyomozás során a tettest csakhamar elfogták *Varga* Julianna karancsi lakosnő személyében, kinél a lopott dunnát meg is találták, de a szappant már nem, mert eladta. A tolvaj asszony most orgazdájával együtt a bíróság elé kerül.

— **(Megtámadott munkások.)** *Pfeifer* József és *Ruzsinszky* Ferenc, siklósi szőlőmunkások, egyik este hazafelé mentek a szőlőből, hol munkájukat végezték, midőn egyszerre nyolc suhanc rohant reájuk és botokkal ütni kezdték őket. A megtámadott munkások kénytelenek voltak futásban keresni menedéket a támadók elől, de így is több súlyos sebet szenvedtek. Haza érve feljelentették az esetet a bíróságnál s most a támadó suhancokat ott fogják kérdőre vonni.

— **(Lókötők.)** *Kopács*on *Szalai* István, ottani lakos istállójából éjnek idején kioltak két lovat eddig még ismeretlen lókötők. A tettesek *Szekeres* Zsófia istállójába is bementek, a ki a szomszédban lakik, de onnan csak két lóra való szerszámot vittek el. Az ismeretlen lókötőket nyomozzák.

— **(Legjobb járásu)** arany, ezüst, oxid és nickel zsebórák, valamint a legszebb arany uri és női óraláncok, brilliant ékszerek és jeggyűrűk, remek szép valódi és china ezüst dísz tárgyak kaphatók *Schönwald* Imre órás és ékszerésznel *Pécsett*, *Király-utca*, a hattyuépületben.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

Művészet, irodalom.

○ **Tiszayék Egerben.** *Tiszay Dezső* pécsi színtársulata teljesen meghódította az egrieket. Legutóbb a »Bányamester« operettben *Tibor Lóri* dominált, kinek hangját teljes elismeréssel dicsérik az egri újságok. *Szekulá Sárkát* a »Bányamester« Nellijében délibáb-szerű, bájos tüneménynek mondják. *Mezey Andor* és *Tiszay Dezső* is sok tapsot arattak, »Bánk bán«-ban *Bakó László* igazi diadalt aratott s a »Hevesvármegyei Hírlap« így ír Bánkjárról: »Bakó László, ez a megnyerő modoru, szerény fiatal ember, úgy látszik, arra van hivatva, hogy elhunyt nagy tragikusaink helyét pótolja. Minden eszközzel rendelkezik ehhez: délceg termete, szép, nyílt férfias arca, hangjának ereje, tömörsége és a legfinomabb árnyalatok kifejezésére alkalmas hajlékonysága, temperamentuma, műveltsége, tudása és lelkesedése egyaránt alkalmasakká teszik erre. Talán nem csalatkozunk, ha azt állítjuk, hogy pár év múlva ő lesz a legelső drámai hősünk. Már ma is büszkesége az ország első műintézetének, a budapesti Nemzeti-színháznak. Bánkja kitűnő alakítás volt, több: zseniális, még több eredeti. A »szerelmét-feltő« Bánk izmos, hatalmas alakja plasztikusan domborodott ki Bakó előadásában. Igazi Bánk volt, az a Bánk, a kinek a költő lángoló lelke megalkotta. Tudatos, átgondolt volt minden szava és minden mozdulata. Az önmagával küzködő lélek tépelődését ép oly mesterien mutatta be, mint a szenvedély romboló kitörését. A harmadik felvonásban s a királynéval való nagy jelenésében egyenesen excellált. Az utolsó jelenésben pedig — melynek eredeti, merész felfogása szinte megdöbbentett — iszonyu erővel ragadta magával a hallgatóságot.« *Aágh Ilona*, *Jeszenszky Irén* és *Sebestyén Géza* szintén nagy hatást értek el. Színrekerültek még a »Hálókocsik ellenőre«, a »Gyerekkasszony« és a »Narcis« című dráma. E héten a »Betyár kendője« s a »Talmi hercegnő« ment s *Cserny Berta*, a budapesti Vig-színház tagja vendégszerepelt az »Államtitkár ur«, az »Uj fundlandi« és a »Váljunk el« című darabokban.

Törvénykezés.

Apró bűnösök.

Nem tudni a ferde nevelés vagy a szülők bűnös nem bánomsága okozza-e, annyi azonban bizonyos, hogy az utóbbi időben, megdöbbentő módon szinte szemlátomást gyarapodik az apró gonosztevők száma.

Nincs az a nap, hogy a közönség organumai, a hírlapok, kénytelenek ne legyenek oly vétségek elkövetéséről beszámolni, melynek tettesei még a gyermek cipőkből ki sem nőttek.

Az ilyen apró gonosztevők azután, természetesen az igazságszolgáltatás kezei közé kerülnek mi hamarabb, mert hiszen csak a pongyola nevelés, vagy a nevelés teljes hiánya okozta bűnvágy van meg bennük, míg rosszaságuk nincs annyira kifejlődve, hogy rafinált voltukkal el tudnák kerülni az igazságszolgáltatás büntető kezét, mely a rideg paragrafusok között súlyosan, igen súlyosan nehezedik az ilyen apró bűnösök vállaira s kihat egész életükre.

A törvény a börtön falai közé kényszeríti a fiatal bűnösöket, s aki egyszer már börtön levegőt szívott, ha mindjárt csak huszonnégy óráig is, mintha belélegzené a dohos börtönfalban rejtőzködő bünt, teljes életére meg van méltéyzve.

Kétségtelen, hogy az igazság a bűn büntetését követeli, de viszont akkor, midőn megtevélyedett, s bizonyára még javítható zsengekoru gyermekekkel áll szemben az igazságszolgáltatás, némi tért kellene engedni a humanizmusnak is, nem brevi manu a törvény előírásai szerint minősíteni az első ballépést, s a börtön büntetéssel szinte utját vágni a

bűnbeesett megtérése lehetőségének, hanem arra kellene ügyelni, hogy a fiatal bűnösökből még a társadalom hasznavehető tisztességes alakjai nevelődjenek.

Ezt a nemes missziót betölteni vannak hivatva, a javító intézetek, melyekbe azonban igen nehéz bejutni, s így szomorú tény az, hogy az igazságszolgáltatás kénytelen a maga megszabott korlátai között akként banni el a bűnbeesett fiatal gyermekkel, mint a visszaeső, megrögzött, s tetteinek meglontolására eléggé érett koru gonosztevővel.

Mert a büntetésnek, a szabadságvesztés időtartama szerinti arányosítása, nem változtat a dolgon; a börtön kizárja annak a lehetőségét, hogy a ma még fiatal gyermek valaha tisztességgé legyen, a társadalom rásúti a »rovott multnak« meggyalázó bélyegét, erőszakosan hat oda, hogy az illető ne járhasson felemelt fővel, örök életére békót rak kezeire.

S hogy ennek a társadalomból, s a büntetlen emberek köréből való kiközösítésnek, mi a természetes folyománya, az nem szorul bővebb fejtegetésre, hiszen bűnösnek lenni is csak addig nehéz, míg az illető túl esik a kezdet nehézségein. A többi már magától jön. A bűnbeesett, meggyalázott gyermek fokozatosan halad azon a lajtorján, melynek legmagasabb foka, legalacsonyabban áll!

Tegnap is tizennégy tolvaj állott a pécsi kir. törvényszék sorompói előtt. A legfiatalabb tizenkét éves, a főbűnösök (első és másodrendű vádlottak) tizenhárom és tizennégy évesek.

Még mult év november hó 25. és 26. ik napjain történt, hogy *Lichtfuss Nándor* fekedí plébános pincéjébe annak távollétében *Thurn József*, *Kész András*, *Müller Henrik*, *Schenk Miklós*, *Scheuch János*, *Fibicher Ádám*, *Scheuch Péter*, *Széri József*, *Merlin Péter*, *Schmiedt Balint*, *Kling Ádám*, *Aut János* (tizenkét éves), *Kellenberger Péter*, *Heil Péter* és *Glasz András* — betörték s onnan huszonöt zsák almát elemeltek.

A lopást akként követték el, hogy *Thurn József* (13 éves) és *Glasz András* (14 éves) bemásztak a kifeszített ablakon keresztül a pincébe s onnan adogatták ki marokszámra kint várakozó büntársaiknak az almát, melyet részben meettek, részben eladtak s a pénzen »becsületesen« megosztózkodtak.

Természetesen a káros feljelentése folytán megindult nyomozás során mihamarább sikerült az apró bűnösöket kézre keríteni, kiket azután a bíróság elé állítottak.

Érdekes s egyben megdöbbentő látványt nyújtott a kir. törvényszék tárgyalóterme, midőn két börtönőr kíséretében a tizennégy sühanc megjelent.

Az ifju első és másodrendű vádlottak üde, mosolygó arcú gyerekek, kik gyermeket, rekedt hangjukkal könnyedén vallották be a terhükre rótt bűncselekményt s kifogyhatlanok voltak egymás vallomásának helyreigazításában, szinte lázasan vetekedtek azon, hogy melyikük mondja el »igazabban« a dolgot, míg a bűnösök öregebbjei bizonyos megrovó lenézéssel tekintettek a gyermekekre s hazugságokkal igyekeztek magukat tisztára mosni.

Persze ez nem sikerült. A törvényszék elsőrendű vádlottat, a tizenhárom éves *Thurn Józsefet* és másodrendű vádlottat, a tizennégy éves *Glasz Andrást* három-három napi fogházra ítélte, a többieket pedig egy-egy napi fogházra.

Az elítéltek megnyugodtak az ítéletben, mely így azonnal jogerőssé vált s a két börtönőr ismét közrefogta az apró bűnösök csoportját s elkísérte őket a fogházba, melynek ajtajai ha csak rövid időre is záródnak be a bűnösök mögött, oly torlaszt emelnek az apró gyermekek életének folyása elé, melyet áthágni csak igen nehéz, szinte lehetetlen!

§ **Az új büntető perrendtartás.** A hivatalos lap mai száma közli az igazságügy-miniszternek azt a rendeletét, a mely az új bűnvádi perrendtartást 1900. évi január 1-ével

életbelépteti. A rendelet eme nagyfontosságú határidő megállapítása mellett átmeneti intézkedéseket tartalmaz azokra a bűnügyekre vonatkozólag, a melyek 1900. január 1-én folyamatban lesznek. Nevezetesen azok a feljelentések, melyek közvetlenül a bírósághoz érkeznek és 1900. január 1-én elintézésre még nincsenek, az illetékes kir. ügyészséghez teendők át. Hasonlóképp a kir. ügyészséghez teendők át azok az ügyek, melyekben a mondott határidőig a vizsgálat alakszerű határozattal még nincs elrendelve. Már elrendelt vizsgálat esetén, ha a főtárgyalás kitűzve még nem lett s az ügy az új törvény szerint más bíróság elé tartozik, az iratok szintén a kir. ügyészséghez átteendők. A vizsgálat befejezte után, ha a kir. ügyészség vagy magánvádló indítványát már előterjesztette, de ez 1900. január 1-ig elintézésre nem nyert, az ügy a vádtanácshoz teendő át. Ha a főtárgyalás újévig kitűzve nincs, az ezen határidőt megelőzőleg hozott határozatok ellen használt jogorvoslatokat ahhoz a bírósághoz, illetőleg vádtanácsához kell felterjeszteni, a mely ennek felülvizsgálatára az új törvény értelmében hivatva van. A bíróságok a foglyos ügyeket tüzetesen vizsgálják át abból a szempontból nem kell-e a letartóztatást vagy vizsgálati fogságot az új törvény szerint újév után megszüntetni. Oly sajtóügyekben, melyekben a főtárgyalás napja már újév előtt kitűzve volt s így az az eddigi eljárási szabályok szerint tartandó meg, az esküdtszék 36 tagból alakítandó meg, miért is a törvényszék a szolgálati lajstomba erre a célra folytatólag még hat esküdtet sorsol ki, akik azonban más ügyek elintézése körül nem alkalmazhatók.

T a n ü g y .

)(**Beiratások.** A pécsi felsőkereskedelmi iskolában a beiratások szept. 1., 2., 4. és 5-ik napjain tartatnak meg az igazgatósági irodában. Az intézetbe első ízben belépő tanulók az iskolai bizonyítványon kívül a keresztlevelet s oltási bizonyítványt is tartoznak felmutatni. A beiratási díj 3 forint, hittandij 4 frt, önképzőköri díj 1 frt 50 kr. A javítóvizsgálatok szeptember hó 1-én d. u. 2 órakor tartatnak. — A polgári fiúiskolában a javítóvizsgálatok aug. 31-dikén d. u. 2 órakor tartatnak. A beiratások a felsőkereskedelmi iskola épületében szept. 1., 2., 3., 5-dik napjain történnek. Az iratkozásnál felmutatandó okiratok: az iskolai, születési és oltási bizonyítvány. A beiratási díj 3 forint, hittandij 5 forint.

)(**Az Eötvös-alap jutalmazottjai.** A tanítók országos Eötvös-segélyalapja az idén 83 segélyt osztott ki; három 100—100 és nyolcvan 50—50 frtos jutalmat. A jutalmazottak között voltak a csurgói ev. ref. főgimnázium két nyolcadosztályu tanulója, *Fejes Zsigmond* és *Sárközy Zoltán*, valamint *Máthé Lajosné*, a keői ev. ref. tanító özvegye, kik 50—50 frt segélyben részesültek.

)(**Felvétel az ovodába.** A pécsi jótékony nőegylet gyermekkertjében (ovoda) deákutca 10. sz. a. az 1899—1900-iki tanév szeptember hó 1-én veszi kezdetét. A gyermekkert azon hely, a hol 3—6 éves gyermekek nevelésbe vétetnek fel. Az intézet naponta télen 8—11 óráig d. e. és 2—4 óráig d. u., nyáron d. e. 8—11-ig, délután 2—5 óráig van nyitva. Szombat-, vásár- és ünnepnapokon az intézet zárva van. A tandíj minden gyermekért havonként 1 frt 50 kr. és a hó 3-ig előre fizetendő. A fizetési kötelezettség azon hónaptól kezdődik, melyben a felvétel történt s fennáll akkor is, ha a gyermek nem az egész hónapban látogatja az intézetet. A játékszerek használatáért egyszersmindenkorra beirási-díjként 1 frt fizetendő. Szegénysorú gyermekek ingyen vétetnek fel.

Közgazdaság.

A püspök gazdasági szabályrendelete.

Pécs, 1899. augusztus 26.

Hetyey Sámul megyéspüspök legutóbbi pásztorlevelében a püspöki szabad adományozás kegyuraság alá tartozó javadalmak lelkészei számára a gondozásuk alatt levő javadalmi épületek jókarban tartása és esetleges megújítása érdekében a következő szabályrendeletet teszi közzé:

I. Kegyuri kötelezettségből csak oly új épületek emeltek, a melyek az egyházi törvények értelmében a kegyurasággal szoros kapcsolatban vannak; ilyenek: a templom s ezzel összeépült torony, a templom kerítése és netáni melléképületei, továbbá a lelkészi és segédlelkészi lak és ezeknek tartozékai: a konyha, éléskamra, pince, árnyékszék, a lelkészi lak kerítése s ott, hol az egyházlátogatásilag biztosítva van, az istálló és kocsiszin.

II. A gazdasági épületek, mint istállók, csűrök, fészerek, hambárok, ólak stb. a kegyurat nem terhelik s ezek akár újraépítéséhez, akár kiigazításához a püspöki uradalom, illetőleg a kegyuratlan plébániák pénztára csak azon esetben fog járulni, ha ebbeli jogigény egyházi látogatás vagy más okmány által igazoltatik. Minden más esetben ezen épületek felállítása és kiigazítása kötelezettsége az illető hitközségek híveinek terhére esik.

III. Általában pedig úgy az új építkezések, mint a kiigazításoknál, melyek rendszerint a kegyurat terhelik, szabályul szolgál, hogy a kegyur csak annyiban tartozik ezek költségeit viselni, a mennyiben az illető egyháznak külön e célra kezelt vagyona nincs és ez esetben is

IV. a kegyur akár az új építkezések, akár a kiigazításoknál csak a szükséges anyagokat és pénzbeli kiadásokat viseli, míg ellenben a hívek kötelesek az összes kézi és szekeres napszámokat ingyen leróni.

V. A kegyuraságot terhelő akár új építkezések, akár kiigazítások költségvetéseinek elkészítése és általában az építkezés vezetése a kegyurat illeti. Ugyanezen jogokat a kegyuratlan plébániáknál az egyházmegyei hatóság gyakorolja.

VI. Azon gazdasági épületek tekintetében, melyek a II. pont szerint a kegyurat nem terhelik, az illető egyház vagy lelkész és hívek egymásközi hozzájárulási arányára nézve írásbeli kötések hiányában az eddigi gyakorlat szolgál zsinórmértékül.

VII. A kegyuraságot terhelő épületekben is mindazon apróbb javítások, melyek rendszerint minden lakó önmaga tartozik teljesíteni, mint kályhák igazítása, záruk, ablakvasalások, ajtószarkak, üvegezések stb. a mennyiben az egyes igazítási tétel 20 frtot meg nem haladna, valamint az épületek egész belső tisztogatása is, az illető javadalmas terhére esnek s ha ily csekélyebb javítások elmulasztásából nagyobb károk következnek be, ezek a mulasztást elkövető javadalmason megveendőek.

VIII. Minden javadalmas tartozik legkésőbb a folyó év november hó végéig a szükségessé vált nagyobb igazítások jegyzékét nálam bejelenteni, hogy ezek tekintetében a költségvetés elkészíthető és a fődózis az uradalom következő évi költségelölirányzatába, illetve a kegyuratlan plébániák alapjának költségvetésébe beilleszthető legyen. Az elkésletlen benyújtott bejelentések, amennyiben az elhatalasítás kárral vagy veszéllyel nem jár, csak a jövő évi költségvetésnél fognak tekintetbe vétetni; az elkésletből származó nagyobb költségeket pedig az illető javadalmas tartozik megtéríteni.

TÁVIRATOK.

— **Dreyfus a haditörvényszék előtt.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Dreyfus Bertillon irásszakértő vallomása után kijelenti, hogy az 1894-ik évi haditörvényszék előtt is folyton ellene fordult Bertillon s esküdzött, hogy ő a bűnös; ezért nevezte nyomorultuak Bertillont.

— Egyet bizonyosan tudok -- ugymond Dreyfus -- hogy nem vagyok a borderó szerzője.

Egy Dreyfus blokjában levő itatospapírosra volt leszáritva Dreyfusnének egy állítólagos levele, melyre Bertillon azt mondta, hogy az nem Dreyfusné írása, hanem Dreyfus hamisította felesége irását utánozva. Dreyfus kijelenti, hogy a levelet a felesége írta s ezt Dreyfusné is kijelentette.

— És remélem -- így folytatja Dreyfus -- hogy nem fog akadni tisztességes ember, aki Dreyfusné szavait kétségbevonja. (Nagy mozgás.)

Valerien katonai szakértő is Dreyfus ellen vall.

Freystädler kapitány következett ezután, aki 1894-ben a katonai bíróság tagja volt. Maurel ezredes, volt bírósági elnök ama kijelentésével szemben, hogy az 1894-ki bíróság elé semmiféle titkos iratokat nem terjesztett, kijelenti, hogy **Maurel a következő titkos iratokat terjesztette a bíróság elé:** 1. A Dreyfusról szóló távirati értesítést. 2. A „Cette canaille de D...“ kezdetű iratot. 3. Davignon ezredesnek Dreyfusra vonatkozó jelentését. 4. III. ügynök táviratát, melyben kijelenti, hogy Dreyfus bűnös. Ezt a táviratot egy előre kitanított ügynök fogta el. (Óriási szenzáció.)

Elnök szembesíti Maurelt Freystädlerrel.

Maurel: Én csupán az 1. számú iratot bontottam ki, a többit pedig odaadtam a bírónak e szavakkal: én már nem bírom tovább, nagyon elfáradtam.

Freystädler: Oh ön nagyon téved. Valamennyi iratot ön bontotta ki és **mind-egyikhez fűzött magyarázó megjegyzéseket.**

Maurel: Tiltakozom a „magyarázó“ kifejezés ellen. Ha én bíró volnék, a világ semmiféle elnöke nem tudna lelkiismeretremre befolyást gyakorolni. Ha még annyira fölöttem van is a rangban, nem vártam volna öt évig tiltakozással.

Freystädler: Fentartom amit mondtam. Hogy eddig hallgattam, azért tettem mert nem ismertem a jogi szabályokat.

Maurel: Elnök úr kijelentem, hogy a tanu kérdéseire nem felelek.

Labori: Én pedig konstátálom, hogy **Maurel** absolute nem cáfolta meg Freystädler állításait.

— **Schneider ezredes Bécsben.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) **Schneider** ezredes, a Dreyfus-ügyben emlegetett osztrák-magyar katonai attasé tegnap éjjel Bécsbe érkezett s ma az egész napot a közös hadügyminiszterium épületében töltötte, a hol nemcsak **Beck** tábornagygyal, hanem a hadügyminiszterium

összes főbb intézőivel feltűnően sokáig táncskozott.

— **Guerin vára.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisból jelentik, hogy tegnap este 11 óra tájban egy ember levélcsomagot akart az ablakon át abba a házba bedobni, a melybe Guerin és társai bezárkóztak. A csomag azonban a járdára esett és egy rendőr felvette, azt az embert pedig, aki a csomagot felhajtotta, letartóztatták.

Guerin erre az ablakhoz jött és szidta a rendőroket, azután pedig revolverrel kétszer az utcára lőtt, de senkit sem talált. A lapok nagy része azt írja, hogy a revolverben csak vaktöltés volt, de az „Eclair“ jelentése szerint a rendőrség két golyót talált.

Ma reggel 4 órakor a Guerinék házában egyik ablakán fekete zászlót tűztek ki. Azt hiszik, hogy Guerin egyik társa meghalt, de bizonyosat erről sem lehet tudni, mert a bezárkóztak nem érintkezhetnek a külvilággal.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. kir. város 1899. évi augusztus hó 26. napján tartott felvásárlásán.

Az árak métermázsanként számíttatnak.

Buza új 7:50—8:—; ó —.—.—.—; kétszeres új 6:20—6:40; rozs ó —.—.—.—; új 6:—6:20; árpa őszi 5:—5:30; — tavaszi 5:80—6:20; zab tavaszi 4:80—5:—; új —.—.—.—; búkköny —.—.—.—; kukorica ó 5:20—5:50; széna 1:50—1:80; szalma 1.—1:20; zsup —.—.—.—.

Kínalat: erős, mintegy 600 gabona-kocsi volt a piacon.

Nyilt-tér.

Mínt hogy a tavasz előrehaladásával eszemőt, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt mert dús szénsavtartalmánál fogva, specífus óvószer is a tífus, cholera és a gyermekek tífhoit-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejtejer. A már meglevő gyomor- és bélhurutot gyermekeknél és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, hágyhajtó és a szomjat esillapító hatásánál fogva.

— **Kedvelt borviz.** —

*A mohai Agnes-forrás
kezelősége.*

Főraktár:

Edesku ty L.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban,
fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
ZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazok, kik forrón szeretett, boldogult férjem,

Wachauer Károly

f. hó 22-én végbement temetésén megjelenésük, koszorúk küldése és részvétüknek egyéb utoni kifejezése által mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, különösen a városi törvényhatósági bizottsági tagok, a kereskedelmi és iparkamara, valamint az ipartestület testületi megjelenésükért, fogadják ez uton is hálás köszönetünket.

Pécsett, 1899. augusztus 26-án.

Özv. Wachauer Károlyné
és családja.

Hirdetések.**Bolt- és vendéglő-berendezés eladása!**

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására adni, hogy

Pécsett, Tette-utca 6-ik sz. alatt az egész

korcsmai és boltberendezés

jutányos áron eladó.

Ugyisint egy zeneautomat és egy jó állapotban levő jégsegély is.

Tisztelettel

Alt Alajos vendéglős
Tette-utca 6.

500 forintot

fizetek annak, a ki a **Bartilla fogvizének** használatát mellett, üvege 35 kr., valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök. (Csomagolásért külön 10 kr.) A **Bartilla's Erben, (E. Winkler)** Wien, 19/1. Sommergasse 1. Kapható Pécsett: **Geltch és Graeff** Ferenciek-utca 6., és **Zsiga László** Széchenyi-tér 18.

Kérjünk határozottan mindenütt **Bartilla**-féle fogvizet. (Hamisítványok feljelentői jól díjaztatnak.)

Oly helyekre, hol nem kapható, **bermentve** küldök 7 üveget 2 frt 60 kr-ért, 16 darabot 4 frt 50 kr-ért.

Kiadó lakás.

Zrinyi-utca 11-ik számú házban egy — 3 utca, 1 cselédszoba, konyha és mellékhelyiségekből álló

kényelmes földszinti lakás

azonnal kiadó.

Értekezhetni a házban lakó tulajdonossal az I. emeletben.

PÉCSETT,

Apáca-utca 2. szám alatt,
a Takarékpénztár új palotájában

Fehér Béla

legjobb hírnévnek örvendő butor raktárában

meglepő olcsó árak mellett

vásárolhatók a legjobb és legjobb készítményű

asztalos és kárpitos

Butorok,

ugyisint

teljes lakásberendezések, tükrök, képek, nádszékek, vasbutorok, gyermekkoszik és esztergályos áruk.

Teljes berendezéseknél és nagyobb bevásárlásoknál

óriási

penzmegetakarítás!!

Állandó raktár a legjobb honi gyártmányú tűz- és betörésmentes pénz- és okmány-szekrényekben, községek és anyakönyvi hivatalok részére is, eredeti gyári árak mellett.

Magyar-németül beszélő, 23 éves, rk. vallású nő — hajadon, ki a házi teendőket, valamint a **fehérneműk s női felöltő-ruhák varrásában** teljes jártassággal bír, keres **uri háznál** mint

bonne

vagy ehhez hasonló alkalmazást, Czim a kiadóhivatalban.

835., 973. sz.

1899.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi királyi járásbírósnak 1899. évi V. II. 89. és 248. számú végzésével Szuly János és Dr. Troll Ferencz ügyvédek által képviselt Engeszer Miklós és Dr. Troll Ferencz felperesek részére, Hoppel Lajosné Mária alperes ellen 40 és 70 frt követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt 457 frtra becsült ingóságokra, a fentidézett pécsi járásbírósnak V. II. 89. és 248/2. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az alap és foglaltatók követeléseire erejéig is, az alperes lakasan **Pécsett, Irgalmasok-utca 1. sz., Király-utca 27. sz. alatt** leendő megtartására határidőül **1899. évi aug. hó 28-ik napjának délutáni 2 órája** tűzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt üzleti árucikkek, butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre a foglalás korában eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alírt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő ezen hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Pécsett, 1899. évi augusztus hó 12-ik napján.

Engler Kálmán
kir. bir. végrehajtó.

ALAPITTATOTT 1897.**Lehner Béla**

fűszer-, liszt-, gyarmatáru-, termény-, gyógy- és ásványvíz-kereskedése

Pécsett, szigeti-országut, a „Korona“ szálloda sarkán.

Az igen tisztelt gazdasszonyok b. figyelmébe!!

Aki nálam szerzi be évi szükségletét, az nemcsak házbékracjárt, hanem házbérförintokat is meggazdálkodhat, ezért ajánlom állandóan dúsan felszerelt raktáromat és pedig: **1 kiló cukrot söveg-vételnél 43½ kr., jó minőségű cuba-kávét kilóját 110 krt, finom cuba-kávét kilóját 160 krt. Jó buza- és rozslisztből mindig nagy raktár. Havana-, Jamaika-, Cuba- és belföldi rumok literenként 70 krtól — 220 krig. Valódi francia és belföldi cognac. Likőrök minden ízben. Mindennemű csokoládé és csukorkák, mazsola, mandula és vanília. Rizskása kilója 15 krtól — 32 krig. — Azonkívül ajánlok besavanyításhoz valódi borecetet, literjét 20 kr-ért, 12-szeres ecet-eszenciát literjét 8 kr-ért.**

Nagyobb vételnél nagy árengedmény.

Részletes árjegyzéket kívánatra ingyen küldök. — A megrendelt árukat helyben a házhoz szállítom. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölök.

Tisztelettel

LEHNER BÉLA.

CZERNY-fele

OSAN

Legjobb a szájak és fogaknak. Antiszeptikus, konzerváló, tisztító, egészséges, kellemes és jóval fölülmúlja az eddig ismert legjobb fogszereket.

OSAN-fogpor üvegekben ára 58 kr.

OSAN-fogpor dobozokban ára 44 kr.

CZERNY-fele Keleti

A legjobb és legégsz-ségesebb szépitőszér. 1 üveg 1 frt, hozzávaló Balzsamin-szappan 30 kr.

RÓZSATEJ

(Orientalische Rosenmilch)

CZERNY-FELE

Tanningene

a legjobb HAJFESTŐSZER sötétszőkére, barnára, és feketére. Ára 2 frt 50 kr.

Törvényesen védve, teljesszeretesen megvizsgálva, teljesen ártalmatlan.

ANTON J. CZERNY, Bécs, XVIII., Carl Ludwig Strasse 6.

Budapesti főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél Király-utca 12. és Egger-féle Nádor-gyógytárban Váci-körút 17., továbbá minden gyógyszerárban, drogueriákban és partümeriákban. Szétküldés utánvét mellett. Megrendelések oly helyről, hol még raktár nincs, telti cégek egyikéhez, vagy pedig közvetlenül a szállítóhoz, a Czerny-céghez intézendők. Prospektus ingyen.

KITÜNTETVE: London, Páris, Bécs, Brüsszel, Konstantinápolyban. stb.